

Se dau formele verbale simple ale modurilor indicativului prezent și imperativului. Apoi participiul trecut activ și pasiv, precum și transgresivul: în cehă *přechodník přítomný* (rom. gerunziul prezent). Deoarece în gramaticile cehe este și *přechodník minulý* „gerunziul trecut“, care nu este inclus în dicționar, chiar dacă ridică probleme în legătură cu formarea sa, sintem de părere că trebuie să fie menționat în dicționar alături de transgresiv.

„Capitolele“ 2 și 3 sînt absolut necesare și ar trebui completate și cu un scurt subcapitol cu alternanțele, mai ales cele consonantice.

Am insistat asupra „capitolului“ introductiv, dar nu întîmplător: credem că ar trebui să se dea o și mai mare atenție acestei părți, avînd în vedere că în momentul de față nu avem o gramatică cehă pentru români. Deci, elementele gramaticale inserate în introducerea dicționarului sînt singurele puncte de sprijin ale cititorilor care vor folosi dicționarul. De aceea, trebuie să fie cit se poate de complete (firește, atît cit permite un capitol de introducere).

Spre satisfacția noastră, sînt foarte puține greșeli de tipar sau inadvertențe: la pag. 186 se va scrie *názor* în loc de *nazor*; după articolul *Vyklepatí* se va scrie V_1 sau V_2 , imp. -pej și nu „ V_1 sau imp. V_2 “; Substantivul *orloj* se declină după *stroj* și nu după *hrad*. Se va scrie *orloj m.* și nu *orloj m.* (cf. p. 228, s. v.).

Nu știm de ce trebuia să se tipărească lucrarea pe trei coloane. Pentru aceasta, credem, ar fi trebuit să aibă un anumit format. În forma aceasta, consultarea dicționarului este mai obositoare și puțin agreabilă.

Este surprinzător, că lucrarea nu poartă anul apariției și numărul cuvintelor cuprinse în ea. Nu mai vorbim despre tiraj, care iarăși nu este menționat în corpul dicționarului.

Apoi ar fi bine să nu se uite faptul că și cehii și slovaci vor folosi dicționarul, în scopul de a învăța, cu ajutorul lui, românește.

Colectivul de redacție al acestei lucrări a muncit mult pentru a da publicului o lucrare bună. Poate că, dacă acest colectiv era mai larg, lucrarea ar fi cîștigat și mai mult. Găsim foarte bine venită ideea de a fi fost citit manuscrisul de către cehi buni cunoscători ai limbii române din afara colectivului de redacție. Din nefericire, ideea nu apare completă: că manuscrisul ar fi fost bine să fie citit și de români cunoscători ai limbii cehe din afara colectivului de redacție.

În urma apariției acestei lucrări, credem că pe lângă avantajele arătate, de a cunoaște și de a citi nemijlocit literatura cehă și de a cunoaște realizările poporului cehoslovac, se vor înlătura și greșelile de citire și rostire ale cuvintelor și numelor cehe ale unor crainici (și crainici reporteri) de la stațiile noastre de radio și televiziune (care citeau numele *Jiří* „Gheorghe“, în românește, *Jiri* pe cînd în realitate trebuie citit aproximativ ca *Irji*: la fel *Jičin* nu se citește ca românescul *Jicin* ci *Icin* (*j* ceh este ca un *i* românesc din cuvîntul *mai*, *ž* ceh se rostește aproape ca un *rj* românesc).

Ne-am simțit obligați să facem unele sublinieri în legătură cu apariția primului dicționar ceh-român cu scopul de a consemna evenimentul și ca viitoarea ediție să aibă în vedere sugestiile date în cele de mai sus.

Colectivul redacțional¹ poate avea satisfacția de a fi dat o lucrare modernă bună, care face cinste științei. În același grad trebuie apreciată și munca tehnoredacției.

GHEORGHE CIPLEA

O. S. AHMANOVA, *Словарь лингвистических терминов*, Moscova, 1966
606 p.

Dicționarele de termeni lingvistici apărute în ultimele două decenii² au adus o importantă contribuție la sistematizarea și explicarea diferitelor sisteme terminologice lingvistice. Trebuie arătat, însă, că ceea ce s-a realizat în acest domeniu este insuficient în raport cu multitudinea și diversitatea problemelor care se pun.

¹ Redactor responsabil fiind Sorin Stati ajutat de un colectiv compus din: Sanda Apostolescu, A. Deleanu, Tr. Ionescu—Nișcov, Silvia Niță—Armaș și Jana Pleter, toți din București și Jiri Felix și František Hrlub, amindoi din Praga.

² Vezi, de ex.: J. Marouzeau, *Lexique de la terminologie linguistique, Français, Allemand, Anglais, Italien*, 3-e édition, Paris, 1951; F. Lázaro Carreter, *Diccionario de términos filológicos*, Madrid, 1953; M. Pei și F. Gaynor, *A Dictionary of Linguistics*, New-York, 1954; E. P. Hamp, *A Glossary of American Technical Linguistic Usage*, 1925—1950, Utrecht-Antwerp, 1957; J. Vachek, *Dictionnaire de linguistique de l'école de Prague*, MCMLX, Utrecht-Anvers.